

A. Kaupungin kiinteää omaisuutta koskevat asiat.

1. Kaupunginasemakaavaa koskevat kysymykset.

Vahvistettuja kaupunginasemakaavan muutoksia. Maistraatin ilmoituksen mukaan sisäasiainministeriö tammikuun 23 p:nä vahvisti ¹⁾ kaupunginvaltuuston aikaisemmin hyväksymän ²⁾ XIII kaupunginosan korttelin n:o 407 kaupunginasemakaavan muutoksen sekä maaliskuun 27 p:nä I kaupunginosan korttelin n:o 20 kaupunginasemakaavan muutoksen ³⁾.

Korttelin n:o 442 kaupunginasemakaavan muutos. Täyttäen kaupunginvaltuuston antaman tehtävän ⁴⁾ rahatoimikamari teki ehdotuksen XIII kaupunginosan korttelin n:o 442 kaupunginasemakaavan muutokseksi, jonka mukaan Apollonkadun tontit n:ot 14 ja 16 yhdistettäisiin ja siten yhdistettyyn tonttiin liitettäisiin osa Mincervankadun tontista n:o 4. Ehdotus käsitti lisäksi Apollonkadun tontin n:o 18 sisäisten rakennusrajain vähäisen järjestelyn, minkä ohessa edellämainitulle yhdistetylle tontille oli merkitty sisäinen rakennusraja, joka jätti naapuritontteja lähinnä olevan tonttialan vapaaksi, mutta samalla soi tontille rakennettavaksi aiotun kirkkorakennuksen suunnittelulle tarpeellisen vapauden. Kaupunginvaltuusto hyväksyi ⁵⁾ puolestaan ehdotuksen sekä päätti anoa sille valtioneuvoston vahvistusta.

II kaupunginosan korttelien n:ojen 37 ja 38 kaupunginasemakaavan muutos. Kaupunginvaltuuston antaman tehtävän ⁶⁾ mukaisesti rahatoimikamari lähetti valtuustolle ehdotuksen Kaisaniemenkadun suunnitellun uudestijärjestelyn edellyttämäksi II kaupunginosan kortteleja n:oja 37 ja 38 a koskevaksi kaupunginasemakaavan muutokseksi. Ehdotuksen mukaan kaupungin tuli luovuttaa eräs alue omistamastaan Kaisaniemenkadun tontista n:o 11 saman kadun tontin n:o 9 omistajille, joiden puolestaan tuli aiottua kadunjärjestelyä varten luovuttaa yhtä suuri alue viimeainitusta tontista. Tätä alueiden vaihtoa koskeva väliaikainen sopimus oli tehty ⁷⁾ jo vuonna 1923. Edelleen oli Kaisaniemenkadun pohjoisosa laajennettava 21,5 metrin levyiseksi siirtämällä katurajaa 3,5 metriä sisemmäksi kaupungin omistamain edellä mainitun kadun rakentamattomien tonttien 11, 13 ja 15 kohdalla. Viimeainittu toimenpide tekisi mahdolliseksi rakentaa tonteille teetettävät talot 23 metrin korkuiseksi ja olisi omiaan helpottamaan tällä kohdalla erittäin vilkasta katuliikennettä.

Kaupunginvaltuusto päätti ⁸⁾ puolestaan hyväksyä edellä mainitun ehdotuksen II kaupunginosan korttelien n:ojen 37 ja 38 a kaupunginasemakaavan muutokseksi sekä alistaa sen valtioneuvoston harkittavaksi ja vahvistettavaksi.

Sisäiset rakennusrajat. Maistraatilta saapuneen ilmoituksen ⁹⁾ mukaan oli sisäasiainministeriö joulukuun 23 p:nä 1923 vahvistanut kaupunginvaltuuston tekemän XIV kaupunginosan korttelissa n:o 478 sijaitsevien Runebergkadun tonttien n:ojen 54 ja 56, Ruusulankadun tontin n:o 12 ja Töölönkadun tontin n:o 39 sisäisten rakennusrajojen vahvistamista koskevan päätöksen ¹⁰⁾.

Rahatoimikamarin esityksestä kaupunginvaltuusto päätti ¹¹⁾ puolestaan hyväksyä kaupunginasemakaava-arkkitehdin laatiman ja kaupungin yleisten

¹⁾ Valt. pöytäk. 27 p. helmik. 4 §. — ²⁾ Ks. 1923 vuod. kert. siv. 3. — ³⁾ Valt. pöytäk. 7 p. toukok. 2 §; ks. 1923 vuod. kert. siv. 4. — ⁴⁾ Ks. tätä kert. siv. 12. — ⁵⁾ Valt. pöytäk. toukok. 28 p. 6 §. — ⁶⁾ Ks. tätä kert. siv. 11. — ⁷⁾ Ks. 1923 vuod. kert. siv. 168. — ⁸⁾ Valt. pöytäk. 11 p. kesäk. 22 §. — ⁹⁾ S:n 23 p. tammik. 1 §. — ¹⁰⁾ Ks. 1923 vuod. kert. siv. 4. — ¹¹⁾ Valt. pöytäk. 12 p. marrask. 6 §.

töiden hallituksen ja terveydenhoitolaalakunnan puoltaman ehdotuksen XI kaupunginosan korttelien n:ojen 331, 340 ja 343 sekä XII kaupunginosan korttelien n:ojen 347, 350, 359 ja 362 sisäisiksi rakennusrajoiksi, joiden korttelien kaikki tontit kuuluivat kaupungille. Kaupunginvaltuuston päätös oli alistettava sisäasiainministeriön tutkittavaksi ja vahvistettavaksi.

Tonttien yhdistäminen. Kaupunginvaltuusto päätti seuraavissa tapauksissa anoa valtioneuvostolta tonttien yhdistämistä tarkoittavan kaupungin-
asemakaavan muutoksen vahvistamista:

XIII kaupunginosan korttelissa n:o 424 sijaitsevain Museokadun tonttien n:ojen 30 ja 32 edellyttäen, että tontin omistaja suoritti kustannukset kaupungin kiinnitysten järjestämisestä yhdistämällä syntyneeseen uuteen tonttiin; uusi tontti oli merkittävä Museokadun tontiksi n:o 30 a¹⁾);

IV kaupunginosan korttelissa n:o 76 sijaitsevain Antinkadun tonttien n:ojen 24 ja 25; uusi tontti oli merkittävä Abrahaminkadun tontiksi n:o 7²⁾);

XIV kaupunginosan korttelissa n:o 525 olevain Länt. Viertotien tonttien n:ojen 13 ja 21; uusi tontti oli merkittävä Länt. Viertotien tontiksi n:o 23³⁾);

X kaupunginosan korttelissa n:o 289 olevain tehdastonttien n:ojen 20 ja 22; uusi tontti oli merkittävä Kaikukadun tontiksi n:o 2⁴⁾).

Kaikissa tapauksissa pantiin ehdoksi, ettei yhdistämällä syntyvästä tontista saanut rakentaa suurempaa alaa kuin jos alkuperäiset tontit olisi rakennettu kumpikin erikseen.

Tonttien jakaminen. Kiinteistöosakeyhtiö Puistokatu 11 nimisen yhtiön anottua oikeutta saada jakaa omistamansa VII kaupunginosan korttelissa n:o 135 sijaitseva Puistokadun tontti n:o 6 (osoite n:o 11) kolmeksi eri tontiksi, olivat osakeyhtiöt Aktiebolaget Hotel Restaurant, Aktiebolaget Societets-
huset ja Restaurant Börs aktiebolag yhteisesti ilmoittaneet, että he puheenaolevan talon asukkaina joutuisivat kärsimään aiotusta tontinjaosta. Koska kuitenkin valittajat olivat ottaneet kiinnityksen vuokrasopimuksensa voimassa pysymisen vakuudeksi, jonka vuokrasopimuksen voimassaoloaika päättyi elokuun 31 p:nä 1926 ja heidän vuokraoikeutensa oli katsottava varmaksi mainittuun ajankohtaan asti ja jako muuten katsottiin voitavan suorittaa pantinomistajan tai muun henkilön oikeutta loukkaamatta ja koska siinä tapauksessa että jakamalla syntyneille uusille tonteille teetetäisiin uutisrakennus, asianomaisen viranomaisen oli katsottava, että voimassa olevan kaupungin rakennusjärjestyksen määräyksiä noudatettiin, myöntyi⁵⁾ kaupunginvaltuusto anomukseen ja hyväksyi puolestaan puheenaolevan tontin-
jaon aiheuttaman kaupunginasemakaavan muutoksen. Samalla valtuusto määräsi, että jakamalla syntyneet uudet tontit oli merkittävä Puistokadun tonteiksi 6 A ja 6 B sekä Neitsytpolun tontiksi n:o 1. Päätökset oli alistettava valtioneuvoston harkittavaksi ja vahvistettavaksi.

Kaupunginvaltuusto hyväksyi⁶⁾ Kiinteistö-osakeyhtiö Pohjoisrannan anomuksen, että yhtiön omistama I kaupunginosan korttelissa n:o 9 oleva Kirkkokadun tontti n:o 10 hakemuksen oheisessa kartassa tarkemmin osoitetulla tavalla jaettaisiin kahdeksi eri tontiksi, minkä ohessa valtuusto määräsi⁶⁾, että jaossa syntyvät uudet tontit merkittäisiin Konstantininkadun n:oksi 5 ja Pohjoisrannan n:oksi 6. Päätös oli alistettava sisäasiainministeriön tutkittavaksi ja vahvistettavaksi.

¹⁾ Valt. pöytäk. 19 p. maalisk. 1 §. — ²⁾ S:n 29 p. lokak. 5 §. — ³⁾ S:n 17 p. jouluk. 2 §. — ⁴⁾ S:n 7 p. toukok. 6 §. — ⁵⁾ S:n 11 p. kesäk. 3 §. — ⁶⁾ S:n 29 p. lokak. 4 §.

Kaupunginvaltuusto epäsi ¹⁾ Osakeyhtiö Saarnen anomuksen saada jakaa VI kaupunginosan 112 korttelissa oleva Merimiehenkadun tontti n:o 4, koska jaosta syntyneiden tonttien rakentaminen tulisi olemaan ristiriidassa voimassa olevan rakennusjärjestyksen 36 ja 43 §§:n kanssa.

Yhtiö uudisti sittemmin anomuksensa, jonka kaupunginvaltuusto kuitenkin samoista syistä epäsi ²⁾.

Helsingin ratapihaan rajoittuvien kaupunkialueiden järjestely. Käsiteltäessä valtion tiedustelua ³⁾ korttelin n:o 198 luovuttamisesta sinne rakennettavaa postitaloa varten, heräsi kaupungin yleisten töiden hallituksessa kysymys Helsingin ratapihaan rajoittuvia alueita koskevan asemakaavakilpailun järjestämisestä. Asian tultua rahatoimikamariin kääntyi kamari, joka katsoi aloitteen ansaitsevan huomiota, rautatiehallituksen puoleen tiedustellen, missä määrin hallitus katsoi sellaisen kilpailun toimeenpanon koskevan sen harrastuksia ja oliko hallitus valmis ottamaan osaa siitä aiheutuviin kustannuksiin. Saatuaan suotuisan vastauksen kamari lähetti asian yleisten töiden hallitukselle edelleen valmisteltavaksi ja sai jonkun ajan kuluttua hallitukselta ilmoituksen, että Suomen kaupunginrakentajain liitto oli ottanut tehtäväkseen asian selvittelyn, johon sisältyi myös ehdotuksen laatiminen kilpailuohjelmaksi huomioonottamalla sekä valtionrautateitten että kaupungin edut. Liitto oli tarkoitusta varten asettanut valiokunnan, jossa kaupunginjohtaja senaattori A. Castrén ja ratatirehtööri A. Grunér olivat edustaneet edellinen rahatoimikamaria, jälkimmäinen rautatiehallitusta arkkitehtien B. Jungin ja H. Andersinin, insinööri G. Idströmin ja asemakaava-arkkitehti B. Brunilan ollessa valiokunnan muina jäseninä. Valiokunta laati sittemmin ehdotuksen kilpailuohjelmaksi ja lausui toivomuksenaan, että palkintolautakunnan jäseniksi kutsuttaisiin ensimmäinen kaupungininsinööri A. Lilienberg Gööteporista ja arkkitehti professori I. Tengbom Tukholmasta. Sittenkuin kaupungin yleisten töiden hallitus oli ehdottanut eräitä pienehköjä muutoksia kilpailuohjelmaan ja rautatiehallitus omasta puolestaan oli hyväksynyt ohjelman vähäisin selvennyksin sekä ilmoittanut, että kulkulaitosten ja yleisten töiden ministeriölle oli tehty esitys 150,000 markan osoittamisesta rautatiehallituksen osuutta varten kilpailukustannuksista, lähetti rahatoimikamari, jonka jäsenet olivat yksimielisiä siitä, että ratapihaan rajoittuvien alueiden onnistuneella järjestelyehdotuksella, jossa osittain keskenään ristiriitaiset edut liikenneteknillisiä, taloudellisia ja esteettisiä näkökohtia silmällä pitäen otettaisiin huomioon, tulisi olemaan suuri merkitys sekä kaupungille että valtionrautateille, asiasta syntyneet asiakirjat ⁴⁾ oheenliittäen oman lausuntonsa kaupunginvaltuustolle, joka pääasiassa rahatoimikamarin ehdotuksen mukaisesti päätti ⁵⁾

panna toimeen kilpailun Helsingin ratapihaan rajoittuvain alueiden järjestelystä;

vahvistaa yllämainitun kilpailun ohjelman;

asettaa palkintolautakunnan, johon rautatiehallitus valitsisi kaksi edustajaa ja johon valtuusto puolestaan valitsi Gööteporin ensimmäisen kaupungininsinööriin A. Lilienbergin ja arkkitehti I. Tengbomin Tukholmasta samoin kuin yliarkkitehti H. Lindbergin, filosofiantohtori K. A. Paloheimon ja johtaja T. Salmion, kaikki Helsingistä;

¹⁾ Valt. pöytäk. 7 p. toukok. 5 §. — ²⁾ S:n 17 p. jouluk. 3 §. — ³⁾ Ks. 1922 vuod. kert. siv. 11. — ⁴⁾ Valt. pain. asiakirj. n:o 3. — ⁵⁾ Ks. 1923 vuod. kert. siv. 5 sekä valt. pöytäk. 13 p. helmik. 6 §.

antaa Suomen arkkitehtiliitolle ja Suomen kaupunginrakentajain liitolle tehtäväksi valita kukin yhden jäsenen palkintolautakuntaan; sekä valtuuttaa rahatoimikamarin vahvistamaan kilpailun päättymisajan.

Kaupunginvaltuuston täten hyväksymä ehdotus Helsingin ratapihaan rajoittuvan kaupunginalueen järjestämiseksi sisälsi m. m. seuraavat määräykset:

»1) Helsingin asemarakennus edellytetään pysyttäväksi nykyisellä paikallaan ja sille varataan laajentamismahdollisuuksia länteen ja pohjoiseen siinä laajuudessa kuin rautatiehallituksen ratapihalajennussuunnitelmasta ilmenee, siten huomioonottaen tilaa paikallisjuna-asemaa, keskuspostitaloa ja sähkölennätinasemaa varten joko asemarakennuksen yhteydessä tai sen välittömässä läheisyydessä, saattaen kuitenkin ratapihasuunnitelmaan nähden tulla kysymykseen sellaiset muutokset kuin alempana 5 kohdassa mainitaan.

2) Alueella, joka nyt käsittää korttelit n:ot 194 ja 215 (kasarmialueet) sekä 198, tai sen läheisyydessä, varataan tonttipaikkoja tulevaa kaupungintaltoa, raatihuonetta, keskuspoliisitaloa ja elintarpeiden keskushallia varten — viimemainittu siihen kuuluvine jäähdytyshuoneineen y. m. lisälaitteineen satamaradan välittömässä yhteydessä — sekä kilpailijan oman harkinnan mukaan mahdollisesti muitakin yleisiä rakennuksia varten. Ohjeeksi mainitaan, että kaupungintalon on laskettu käsittävän noin 22,000 m² suuruisen lattiapinnan, raatihuoneen noin 12,000 m² sekä keskuspoliisitalon noin 15,000 m². Korttelit n:ot 403 a ja 403 b on suunniteltu käytettäväksi tulevaa valtiopäivätalota varten.

3) Yhteydessä yhden tai useamman pääkulkuväylän kanssa, jotka lähtien Heikinkatujen päätekohtaan seutuville — mahdollisesti myöskin rautatien torilta — yhdistäisivät kaupungin keskeiset osat kaupungin alueisiin ja esikaupunkeihin luoteessa, pohjoisessa ja koillisessa, laaditaan suunnitelma osittain kaupungin liikekeskuksen laajentamiselle, osittain asutusalueelle Fredriksbergin kohdalla. Tällöin edellytetään, että Töölönlahti voidaan täyttää, että kulkutautisairaala pysytetään paikallaan, mahdollisesti huomioonottaen tarpeellisia rajanmuutoksia, sekä että Keskuspuiston pinta-alan supistamista mikäli mahdollista vältetään. Jos kilpailija rakennustaiteellisen yhtenäisyyden aikaansaamiseksi uudelleenjärjestettyjen alueiden kanssa katsoo suotavaksi tehdä muutoksia nykyisen City-alueen järjestelyyn lähinnä Helsingin aseman etelä- ja lounaispuolella, etenkin mitä koskee rakennusten korkeutta, sallitaan hänen tässä suhteessa tehdä ehdotuksensa, jonka samalla tulee sisältää selvitys siitä aiheutuvista rakennusjärjestyksen muutoksista.

4) Suurta painoa kiinnitetään siihen, että asemakaavaa, käyttäen hyväksi maaperän tarjoamia etuja, muovaillaan tavalla, joka on kyllin arvokas suurkaupungin keskukselle, sekä että laitoksen silmiinpistävät osat muodostetaan rakennustaiteellisesti vaikuttaviksi sekä harkittuihin paikkoihin että rakennusmassoihin nähden. Samoin kiinnitetään suurta huomiota siihen seikkaan, että järjestelyn alainen alue elimellisesti liittyy ympäröivään katuverkkoon, että kadut, mikäli mahdollista, varustetaan puuistutuksilla sekä että liikenne niin alueen läpi kuin myöskin julkisille rakennuksille tulee havainnollisesti ja käytännöllisesti järjestetyksi. Erittäin on huomioonotettava tarve saada aikaan mukava liikeväylä Helsingin asemalta Ruoholahden satamaan päin sekä että asemarakennusta ja ehdotettuja posti- ja lennätinrakennuksia lähinnä olevat kadut vedetään siten, ettei läpikulkeva katuliikenne pääse häiritsemään mainittujen rakennuksien liikennettä, ollen nämä kadut saatettava sel-

laiselle korkeudelle, ettei asemarakennuksen laajentaminen tule vaikeammaksi. Toivottava olisi, että huomioon otettaisiin mahdollisuus tulevaisuudessa kaupunginpiirin sisäpuolelle rakentaa pikaratoja.

Lisäksi on huomattava, että satamaradan poikki Arkadiakadun suuntaan suunniteltu katusilta, joka on piirretty ohjelman oheisiin karttoihin, on aikomus teettää vuonna 1924, minkätähden kilpailijain on se sekä taso- että korkeusasemaan nähden jätettävä sillensä. Myöskään alkoon Arkadiakadun korkeusasemaa korttelin 192 tonttien n:o:jen 2, 4 ja 6 vierellä muutettako, minkä ohessa huomattaneen, että kivitaloja käsittäviä tontteja sivuuttavain katujen korkeusasmaa pysytetään nykyisellään.

5) Kilpailijan tulee alue-ehdotusta tehdessään pysyttäytyä rautatien-alueen liitteeseen n:o 1 merkittyjen rajaviivojen ulkopuolella. Kuitenkin voidaan luoteista rajaviivaa, rautatienasemalta nykyisen Hakasalmen huvilan seutuville, jonkunverran siirtää tai muuttaa sikäli kuin kilpailuehdotuksen rakennustaiteellinen tai liikenneteknillinen käsittely tekee sen välttämättömäksi. Suunnittelut on kuitenkin tehtävä siten, ettei rautatien nykyisiä tavaramakasiineja tarvitse heti ensimmäisenä rakennuskautena siirtää pois. Myöskin muita rautatien rajaviivoja Helsingin aseman ja Fredriksbergin välillä voidaan muuttaa, kunhan ehdotukseen sisältyy tarpeellinen rautatieteknillinen selvitys siitä, että rautatieliikenne pääteasemalle ja ratapihalle voidaan järjestää täysin tyydyttävästi samassa laajuudessa kuin rautatiehallituksen ehdotuksessa sekä että voidaan sopivilta paikoilta osoittaa riittävän tilavia kuormausalueita.

6) Tarpeellisia kulkuteitä johdetaan rautatien tuleville makasiineille ja kuormauspaikoille sekä Fredriksbergin lähitulevaisuudessa rakennettavaksi aiotun väliaikaisen asemarakennuksen ympärillä olevalle alueelle.

7) Rautatiealueen poikki kulkevat yli- tai alikulkutiet järjestetään ainoastaan Nordenskiöldkadulle, Helsinginkadulle ja Hesperiankadun jatkeelle, sekä Bölen kaupunginosan etelä- ja pohjoispuolelle.

8) Fredriksbergin vastainen asemarakennus on ajateltava sijoitetuksi joko oheenliitetyistä ratapiha-asemakaavasta (liite n:o 1) ilmenevällä tavalla tai myöskin Nordenskiöldkadun kohdalle. Aseman raidetaso on joka tapauksessa tuleva likipitään sille korkeusasteelle kuin mainittuun asemakaavaan on merkitty.»

Kilpailuohjelman mukaan tulisi jaettavaksi 4 palkintoa, nimittäin 80,000 markan suuruinen I palkinto, 60,000 markan suuruinen II palkinto, 35,000 markan suuruinen III palkinto ja 25,000 markan suuruinen IV palkinto, minkä lisäksi palkintolautakunta on oikeutettu ehdottamaan ansiokkaita kilpailupiirustuksia lunastettavaksi 10,000 markasta ehdotukselta. Lautakunnalle pidätettiin kuitenkin oikeus jakaa palkinnot muulla tavalla, jos se katsoi siihen olevan syytä, kuitenkin muuttamatta palkintojen lukumäärää. Palkitut ja lunastetut ehdotukset jäisivät Helsingin kaupungin täydeksi omaisuudeksi.

Hermannin I:n jaotuskaava. Vuonna 1919 kaupunginvaltuusto teki eräitä päätöksiä¹⁾ Hermannin vuokratonttien käyttöön nähden kehoittaen tällöin rahatoimikamaria osin jouduttamaan kyseessä olleen kaupungin ja valtion välisen Sörnäsin kuritushuoneen alueeseen kuuluvaa maata koskevan tilusvaihdon päättämisestä, osin antamaan ehdotuksen puheenaolevan alueen lopulliseksi jaotuskaavaksi. Täyttämällä sille annetun tehtävän rakennus-

1) Ks. 1919 vuod. kert. siv. 27.

konttori, vaikkakaan puheenaolevaa tilusvaihtoa koskeva kysymys ei ollut saanut lopullista ratkaisuaan, lähetti kaupunginvaltuustolle kaupungingeodeetin ja kaupunginasemakaava-arkkitehdin laatiman ehdotuksen Hermannin I:n jaoituskaavaksi, josta oli hankittu satamahallituksen lausunto. Asiaa esiteltäessä kaupunginvaltuusto rahatoimikamarin ehdotuksen mukaisesti päätti ¹⁾

hyväksyä edellä mainitun ehdotuksen Hermannin I:n lopulliseksi jaoituskaavaksi, joka käsitti asuinkorttelit n:ot 649—659 ja 664 sekä tehdaskorttelit n:ot 660—663;

että mainittuja asuinkortteleja rakennettaessa oli noudatettava oheenliitetyn rakennusjärjestysehdotuksen ²⁾ määräyksiä sekä tehdastontteihin nähden tehdas-, makasiini- ja varastotonteille voimassa olevaa kaupungin rakennusjärjestystä;

antaa rahatoimikamarille tehtäväksi hyvissä ajoin ennen tammikuun 1 päivää 1925 antaa valtuustolle ehdotuksen puheenalaisella alueella sijaitsevain tonttien ja korttelien ³⁾ luovutusehdoiksi; sekä

jättää kysymyksen tehdaskorttelien jaoituksesta tontteihin vastaisen kysynnän varaan sekä valtuuttaa rahatoimikamarin hyväksymään tämän jaoituksen.

Uusien Kumtähden ja Käpylän asuntoalueiden jaoituskaavat. Sen johdosta, että Toukolan ja Käpylän omakotitontit olivat saaneet osakseen suuren kysynnän ja rahatoimikamariin oli saapunut lukuisia tuollaisten tonttien vuokraoikeuden hakemuksia, antoi kamari kaupunginasemakaava-arkkitehdin toimeksi laatia ehdotuksen jonkin uuden omakotiasutukseen sopivan alueen jaoituskaavaksi. Tämän tehtävän mukaisesti kaupunginasemakaava-arkkitehti kaupungin yleisten töiden hallituksen välityksellä antoi yksissä neuvoin sosialilautakunnan tontinvuokrajaoston kanssa laaditun, vastaisen Kumtähden Viertotien länsipuolella olevan alueen jaoituskaavaehdotuksen. Mainitun suunnitelman mukaan luovutettaisiin Viertotien varrella sijaitsevat tontit kivitalojen, muut tontit taas erikokoisten huvilarakennusten, etupäässä kahdenperheentalojen rakentamista varten. Asia lähetettiin sen jälkeen sosialilautakuntaan ja sen kehoituksesta kaupunginasemakaava-arkkitehti laati uuden ehdotuksen, johon tontin- ja rakennusrajoja ei oltu merkitty. Lautakunta kannatti viimeainitun ehdotuksen hyväksymistä ja lausui samalla mielipiteensä alueen rakennusjärjestykseen, tonttien luovutusehtoihin y. m. nähden.

Rahatoimikamari, joka pääasiassa yhtyi sosialilautakunnan ehdotukseen terveydenhoitolautakunnan siihen ehdottamin muutoksin, teki sittemmin kaupunginvaltuustolle asiaa koskevan esityksen. Ehdotuksen toteuttaminen tulisi kirjelmän oheen liitetyn likimääräisen kustannusarvion mukaan aiheuttamaan kaupungille 3,000,000 markkaan nousevat kustannukset, kun taas teiden, viemärijohtojen y. m. kunnossapidosta johtuvien vuosikustannusten arvioitiin nousevan 200,000 markkaan.

Asiaa esiteltäessä kaupunginvaltuusto päätti ⁴⁾ panna sen pöydälle, kunnes rahatoimikamarin tarkoitusta varten asettama komitea oli antanut selviytyksen yrityksen kannattavuudesta siinä tapauksessa, että aluetta voimaperäisemmin käytettäisiin.

Samoin pantiin pöydälle ⁵⁾ samanluontoinen asia, joka koski kaupungin-

¹⁾ Valt. pöytäk. 13 p. helmik. 20 §. — ²⁾ Kunn. asetuskok. vuodelta 1924, siv. 30 ja 31. — ³⁾ Ks. tätä kert. siv. 23. — ⁴⁾ Valt. pöytäk. 29 p. lokak. 15 §. — ⁵⁾ S:n 29 p. lokak. 16 §.

asemakaava-arkkitehdin yksissä neuvoin sosialilautakunnan tontinvuokra-
jaoston kanssa laatimaa ehdotusta uuden asutusalueen kuntoonpanemisesta
Käpylän Taivaskallion itärinteelle, jolta alueelta luovutettaisiin tontteja
isompia huoneistoja sisältäville omakotirakennuksille. Alueen kuntoonpano-
kustannukset oli arvioitu n. 2,500,000 markaksi ja vuotuiset kunnossapitokus-
tannukset n. 110,000 markaksi.

Rahatoimikamarin annettua halutun selvityksen kaupunginvaltuusto
budjetin järjestelyn yhteydessä päätti ¹⁾, että Yleisten töiden pääluokan koh-
dalle merkitystä arvaamattomien tarpeiden määrärahasta saataisiin valtuuston
määräyksen mukaan osoittaa 500,000 markan määrä ehdotetun omakotialueen
eräiden osain kuntoonpanemiseksi.

Käpylän kortteli n:o 823 koskeva päätös. Sittenkuin sosialilautakunta
kaupunginvaltuustolle osoittamassaan kirjelmässä oli selostanut suunnitelman,
jonka mukaan henkilöt, jotka aikoivat rakentaa itselleen omat kodit Käpylän
kortteliin n:o 823, liittyisivät osakkaiksi Asunto-osakeyhtiö Osmo nimiseen
n. s. rakennusyhdistykseen, päätti ²⁾ valtuusto rahatoimikamarin esityksestä
valtuuttaa kamarin vahvistamaan mainitun korttelin tontti- sekä sisäiset
rakennusrajat sekä tonttien vuokramäärät muilla omakotialueilla nouda-
tettujen perusteiden mukaisesti.

2. Kiinteän omaisuuden hankintaa ja kaupungille kuuluvan tuollaisen omaisuuden luovutusta koskevat kysymykset.

*Erään VI kaupunginosan korttelissa n:o 178 sijaitsevan alueen lunasta-
minen.* Kaupungin vuonna 1923 ostaessa Munkkisaaren heräsi kysymys
vuonna 1915 Osakeyhtiö Hietalahden laivatelakka ja konepaja nimiselle
yhtiölle 100 vuodeksi vuokratun ³⁾, VI kaupunginosan korttelissa n:o 178
sijaitsevan alueen lunastamisesta takaisin kaupungille. Rahatoimikamarin
kehoituksesta oli kaupungininsinööri sittemmin arvioinut alueen ja mer-
kinnyt tällöin laatimaansa arviokirjaan alueelle teetetyt rakennukset y. m.
yhteensä 3,746,000 markan arvoiseksi, mihin tuli lisäksi rakennuksiin kuulu-
van kaluston 521,000 markaksi arvioitu arvo. Erään Hernesaarenkadun tontin
n:o 17 70 m²:n laajuisen osan, joka katsottiin välttämättömäksi satamaradan
järjestelylle ja jonka sen vuoksi tuli sisältyä kauppaan, kaupungininsinööri
arvioi 14,000 markaksi. Sittemmin yhtiö oli tarjonnut kaupungille lunastetta-
vaksi mainitun alueen vuokraoikeuden sille teetettyine laitoksineen ja kalus-
toineen 4,300,000 markan hinnasta, mikä hinta neuvotteluilla rahatoimikama-
rin kanssa huojustettiin 2,600,000 markkaan.

Kaupunginvaltuustolle jättämässään kirjelmässä rahatoimikamari sen
jälkeen ehdotti, että kaupunki yhteensä 2,600,000 markasta lunastaisi Osake-
yhtiö Hietalahden laivatelakan ja konepajan vuokraoikeuden kaupungin
yhtiölle vuokraamaan VI kaupunginosan korttelissa n:o 178 sijaitsevaan
alueeseen sillä olevine rakennuksineen ja laitoksineen sekä ostaisi 70 m² yhtiön
omistamasta Hernesaarenkadun tontista n:o 17. Asian ensimmäisessä käsit-

¹⁾ Valt. pöytäk. 29 p. jouluk. 1 §. — ²⁾ S:n 11 p. kesäk. 49 §; vrt. tätä kert. siv. 102.
— ³⁾ Ks. 1915 vuod. kert. siv. 15.